

Ročenka 2024

**SZO PĚSTITELŮ JIŘINEK, MEČÍKŮ A OSTATNÍCH
CIBULNATÝCH A HLÍZNATÝCH KVĚTIN**

BŘEZEN 2025

Výbor SZO ČZS DAGLA

Předseda	Luděk Brzák Sloveč 154 289 03 Městec Králové	tel.: 325 643 741 mobil: 604 756 795 e-mail: dahlia@cbox.cz
Místopředseda	Ing. Jiří Závorka 294 71 Benátky nad Jizerou	mobil: 724 295 474 e-mail: zavorka.jirka@seznam.cz
Jednatel	Jiří Tobiášek 533 71 Dolní Roveň 251	tel.: 466 688 616 mobil: 721 782 200 e-mail: drevosluzby.binko@seznam.cz
Pokladní	Bronislava Madáková Komárov 38 530 02 Pardubice	mobil: 722 942 430 e-mail: madakovab@seznam.cz
Členové:	Pavel Ševčík Vratislav Šíla Soňa Tobiášková	Velké Opatovice Česká Skalice Dolní Roveň
Revizní komise:	Vladimír Nedeliak Emil Kassl Karel Utratil	Praha - Letňany Praha - Letňany Praha - Třeboradice

Běžný účet, kam je možno poukazovat platby: 228947276/0300

Roční členské příspěvky: 300 Kč, studenti a důchodci 200 Kč.

Čestní členové DAGLA

Ing. Běla Svitáčková, CSc.	Brno
Ing. Jan Dvořák	Liberec
Svatopluk Masopust	Lnáře
Ing. Jiří Pospíšil	Blansko
Karel Utratil	Třeboradice
Ing. Jiří Václavík	Praha
František Věcek	Praskačka
Jiří Tobiášek	Dolní Roveň

ROČENKA 2024

Vydala jako roční periodikum SZO ČZS DAGLA v únoru 2025

Editor: Ing. Jan Dvořák

Liberec

dagladir@volny.cz

Sazba: Dato Tomáš Varnuška

Náklad: 100 výtisků

Články uvedené v ročence nemohou být přetiskovány bez souhlasu SZO ČZS Dagla

SPECIALIZOVANÁ ZÁKLADNÍ ORGANIZACE ČZS

DAGLA

NÁRODNÍ JIŘINKÁŘSKÁ SPOLEČNOST

ZALOŽENA V ROCE 1926

ROČENKA 2024

SZO PĚSTITELŮ JIŘINEK, MEČÍKŮ A OSTATNÍCH
CIBULNATÝCH A HLÍZNATÝCH KVĚTIN

únor 2025

Liberec

*Děkuji všem autorům článků a fotografií za pomoc při sestavení letošní ročenky.
S úctou Jan Dvořák - editor*

Slovo předsedy

Luděk Brzák, Sloveč

Vážení přátelé,

rok utekl jako voda a opět držíte v ruce ročenku našeho spolku. Chtěl bych tedy krátce zhodnotit výstavní sezonu, případně co se nám v loňském roce podařilo, nebo nepodařilo.

Tradičně první akcí byla výroční členská schůze, která se konala začátkem března v Pardubicích. Těší mě, že se opět sešlo velké množství členů a jako vždy vládla vřelá a přátelská atmosféra. Už poněkolikáté nás navštívila naše věrná jiřinkářka Sarmite Leja z Lotyšska. Paní Sarmite vždy přijede v dobré náladě. Přestože není naše členka, ale pouze velká příznivkyně jiřinek, neváhá jet stovky kilometrů, aby se s námi mohla setkat a odvézt si domů hlízy jiřinek od našich členů. Příklad z ní by si mohli vzít někteří naši členové, kteří nepřijedou ani z blízkého okolí. Vyvrcholením schůze byla tradičně bohatá tombola.

První výstava, kterou jsem v loňském roce navštívil, byla úplně náhodou a neplánovaně. Při naší letní rodinné dovolené na Slovensku, jsme navštívili zámek Bojnice. A při procházce po centra města jsme narazili na výstavu mečíků spolku Gladiola Martin. Výstava se konala v pěkném prostředí vstupní haly místního hotelu. Součástí výstavy byla sice malá, ale na začátek srpna kvalitní expozice jiřinek pěstitele Aloize Mikuláška. S kvalitou květů mečíků a aranžováním jsme byli velice mile překvapeni a výstava se nám moc líbila.

Ke konci srpna jsem absolvoval krátkou návštěvu zahrady našeho člena a letitého vystavovatele. Při rodinném výletě do polského parku miniatur v Kowarech, jsme se na zpáteční cestě stavili u Vladimíra Nedeliaka v Horním Lánově. Společně s manželkou nás provedl po svém jiřinkovém království. Přestože tvrdil že díky horku není s kvalitou rostlin a květů spokojen, přesto jsme byli nadšení. Pravděpodobně je z jiných chladnějších let zvyklý na jinou kvalitu rostlin, ale u nás v Polabí v té době byly jiřinky v podstatě horší kondici. Kolega Nedeliak v letošním roce slaví významné životní jubileum a plánuje vlastní výstavu jiřinek u nich v Lánově. Tak ať se mu výstava podaří a přeji mu hodně zdraví.

Na přelomu srpna a září se konala naše hlavní jiřinkářská výstava v Dolní Rovni. Jak už je v posledních letech skoro pravidlem, opět nás trápilo sucho a horko. Naštěstí se s tím většina vystavovatelů nějak popasovala a všichni se výstavy zúčastnili a kvalitních květů byl dostatek. Podrobnosti o výstavě se dočtete v ročence, ale musím poděkovat celému výboru a ostatním členům za pomoc při aranžování a likvidaci výstavy.

Týden po výstavě v Dolní Rovni jsem vystavoval na naší další spolkové výstavě jiřinek ve Velkých Opatovicích. Už dopředu hlavní organizátor výstavy Pavel Ševčík avizoval, že je to výstava poslední. Výstava se opět konala v Moravském kartografickém centru. Na to, že stále panovala velká horka, sešlo se celkem velké množství kvalitních květů. Bylo to tedy důstojné zakončení tradičních výstav jiřinek ve Velkých Opatovicích. Je škoda, že končí jedna éra pěkných výstav. Bohužel Pavel Ševčík zůstal jako pěstitel jiřinek v této oblasti úplně sám. Veškeré květy bylo nutné dovážet od členů z Čech a od jiřinkářů z Polska a Rakouska. Každoroční nejistota do poslední chvíle, zda bude co vystavovat, se podepsala na chuti organizovat tuto výstavu.

V tomto Pavla chápu a děkuji mu za dlouholetou organizaci výstav ve Velkých Opatovicích.

V úterý 10. září jsem krátce navštívil i tradiční výstavu jiřínek v Praze Letňanech. Malá, ale pěkná výstava jako vždy a milé přivítání organizátory p. Kasslem a pí. Čermákovou. Budu rád pokud budou dál pokračovat a propagovat jiřinky v jejich oblasti.

A pro zajímavost ještě trochu statistiky. Jednatel Jirka Tobiášek si dal práci a zpracoval věkové složení našich členů. Nebojte se, nebudu zde prozrazovat kolik je komu let. Ale pro informaci. Dagla má ke konci roku 2024, 54 členů. Z toho je, což asi nikoho nepřekvapí, 1 člen nad 90 let, 8 členů ve věku 81 – 90 let, 23 členů ve věku 71 – 80 let, 11 členů ve věku 61 – 70 let, 7 členů ve věku 51 – 60 let, 3 členové 41 – 50 let a do 40 let 1 člen. Věkový průměr je 69 let. Prostě stárneme a nutně potřebujeme nové mladší členy. Jsem ale optimista a věřím, že se k nám noví mladší členové přidají, jsme totiž dobrá parta.

Na závěr bych chtěl jako vždy poděkovat všem, kteří se během roku podíleli na organizaci výstav po celé republice. Vystavovatelům děkuji za dodané květy a aranžérům za perfektní práci, bez nich si nedokážeme výstavy představit. Panu Dvořákovi děkuji za zpracování této ročenky a hlavně hodně zdraví k významnému životnímu jubileu, které v únoru oslavil.

Přeji všem úspěšnou jiřinkářskou sezonu.

Výstava jiřínek ve Velkých Opatovicích

Pavel Ševčík, Velké Opatovice

Ve dnech 7. a 8. září proběhla v Moravském kartografickém centru mezinárodní výstava jiřínek, které se účastnilo celkem 8 vystavovatelů z toho jeden ze Slovenska. Jak už to v posledních letech bývá pravidlem z důvodu nepříznivých podmínek pro pěstování (velké sucho) bylo velmi obtížné přesvědčit více vystavovatelů, aby se předvedli se svými výpěstky. Týden před výstavou byl hodně napínavý co v kartografickém centru návštěvníci uvidí. To co bylo na výstavě nakonec k vidění přes uvedené potíže si myslím mělo velmi dobrou úroveň. Vystaveno bylo cca 198 odrůd ve 283 vazbách. K vidění byly nádherné dekorační odrůdy pana Navrátila ze Žamberka, pomponky a balky paní Čermákové z Čečelic, část sortimentu pěstovaných odrůd specializovaného zahradnictví pana Brzáka ze Slovče, odrůdy vyšlechtěné ve Výzkumném ústavu zahradnictvím z Průhonic, sbírkový sortiment Mgr. Šourka ze Smilovic, velkou expozici pana Krále z Bystřeho u Poličky, bohužel bez popisu odrůd, ale s velmi dobrou úrovní květů, se svým vlastním pojetím předvedení odrůd jiřínek nový člen Dagly Mgr. Juřík ze Slovenska. Posledním účastníkem výstavy byl místní pěstitel Pavel Ševčík. Nakonec bylo se na co dívat, nebylo to sice v takovém rozsahu jak v době největší účasti vystavovatelů, ale každý návštěvník se mohl pokochat rozmanitostí květů a jejich barevnými kombinacemi.

Výstavu obohatil i kulturní doprovod. V sobotu v kartografickém centru vystoupila dechová muzika Bludověnka a v neděli Duo Jamaha známé z televizní stanice Šlágr. Výstavu navštívilo

372 návštěvníků. Touto výstavou skončila éra výstav ve Velkých Opatovicích. Za léta, co byla pořádána, potěšila velkou řadu milovníků jiřinek. Šikovné ruce aranžérek dokázaly mnohokrát z mála vytvořit neskutečnou podívanou, kterou jezdily obdivovat návštěvníci i stovky kilometrů. Ano, aranžérky, kterých bylo za ta léta hodně, ale přece jen musím vzpomenout na Zdenku Fitlovou, ta byla tou hlavní hybnou silou plnou nápadů, aby návštěvníci byli spokojeni. A aby to bylo přesné, aranžér Jarda Malý převzal úlohu vůdčí osobnosti po odchodu Zdenky na věčnost. Pro mne bylo velmi poučné sledovat to jejich zaujetí, aby výstava dopadla co možná nejlépe. Bylo by toho hodně co by se mělo napsat, ale jistě nejdůležitější je obrovské Děkuji za ochotu a zaujetí pro zdárný výsledek výstav. Je to smutné, ale byla to výstava poslední. Důvodů je mnoho a rozebírat příčiny je v tuto chvíli již zbytečné. Znovu všem vystavovatelům, aranžérům a dalším lidem, kteří se na výstavách podíleli, patří ten největší dík.

Nové semenáče jiřinek v zahradnictví ve Slovči

Luděk Brzák, Sloveč

V loňském roce jsem se ve svém článku zmínil, že rok 2023 byl u mne bohatý na nové semenáče. V loňském roce se mi podařilo většinu namnožit a tak jsem čekal co ukážou.

Protože nebylo léto příznivé, díky horku a suchu nebyly rostliny v ideálním stavu. Po podzimních vydatných deštích se zlepšily a teprve na podzim se ukázaly v plné kráse. Teprve potom bylo možné zhodnotit kvalitu jednotlivých semenáčů. Nových semenáčů bylo asi 30, a jako nejzajímavější jsem vybral tyto:

Sem. LB 1/2023 – dekorační, třepenitá, velikost květu kolem 15 cm. Barva květu je tmavě červená, stínovaná tmavě kaštanově červenou. Velice zajímavý a neobvyklý semenáč. Asi jeden z nejlepších, co se mi kdy ze semen povedlo. Dobrou vlastností je ranné nakvétání a dlouhé pevné stopky.

Sem. LB 3/23 – velkokvětá dekoračka, velikost květu kolem 22 cm. Barva je růžová s fialovými špicemi. Tvarově i velikostí hodně podobná odrůdě Holand Festival. Zatím vypadá nadějně.

Sem. LB 4/2023 – malá dekoračka, velikost květu je kolem 12 cm. Barva květu je červená s bílými špicemi. Zajímavý semenáč, trochu podobný odrůdě Santa Claus, ale má jiný odstín červené a květní lístky má víc do špičky. Jinak asi bude dobrá k řezu.

Sem. LB 5/2023 – bálka velikost květu asi 8 cm. Barva květu je světle žlutá s náznakem bílého lemování. Docela zajímavý semenáč, ale kvete dost v keři.

Sem LB 11/2023 – malá dekoračka, velikost květu asi 10 cm. Barva květu je fialová se světlým lemováním a lehce bílými špičkami. Pěkná, docela pozdě začala kvést, ale vypadá to, že bude vhodná k řezu.

Sem. LB 18/2023 – dekoračka, velikost květu asi 15 cm. Barva květu je žluto oranžová, ke středu přecházející do červené. Raná a má dlouhé a pevné stonky.

Sem. LB 19/2023 – malá dekoračka, velikost květu je 10 cm. Barva květu je červeno žlutá. Barevně zajímavá, ale zdá se, že dost kvete v keři.

Sem. LB 21/2023 – kaktusovka, třepenitá, velikost květu je asi 15 cm. Barva květu sytě žlutá. Jeví se jako dobrá k řezu, a má dlouhé stonky.

Sem. LB 28/2023 – semikaktuska, třepenitá, velikost květu kolem 18 cm. Barva květu je žluto oranžová, špičky nádech do růžova. Hodně zajímavá barevná kombinace a krásně třepenitá. Tento semenáč řadím mezi své favority a navíc mám v oblíbené třepenité odrůdy.

Sem. LB 29/2023 – malá dekoračka, velikost květu je asi 12 cm. Barvu květu má kaštanově červenou. Zajímavá je zvláště zvlněnými květními lístky. Má i dost dlouhé a pevné stopky, bude dobrá k řezu.

Sem LB 5/2018 – jedná se o jednu ze starších semenáčů. Kaktusovka, velikost květu je asi 15 cm., barva květu je karmínová. Ve středu květu tvoří ještě bílé okruží menších květních lístků. Tím je právě zajímavá. Trochu vadou je, že zmíněné bílé okruží ve středu netvoří každý květ. Některý je krásně povedený, některý bez okruží. Pak to je klasická kaktusovka. Domníval jsem se, že budu vybírat rostliny s okružím a z nich množit ale zjistil jsem, že je to ovlivněno spíš počasím. Pokud bylo vlhké a chladnější počasí, byly květy ukázkové. V létě za sucha a tepla se okruží téměř netvořilo. Jinak je to pěkný semenáč vhodný k řezu.

Závěrem bych chtěl opět pozvat všechny milovníky jiřinek k nám do Slovice na tradiční Jiřinkové dny. V letošním roce se konají v termínu 13. a 14. září. Na poli bude možné vidět celý náš nabízený sortiment jiřinek, včetně novinek a našich novošlechtění. Opět chystáme bohatý doprovodný program, včetně tradičního křtu nové odrůdy.

Celý program výstavy najdete na našich internetových stránkách: www.dahliabrzak.cz

Všichni jste zváni.

Luděk Brzák

Jiřinky – od semene do květu

Kristine Albrecht

*Recenzi napsal Martin Král pro Dahlias of Today, 2024, str. 87-89,
volně přeložil Jiří Kaňka*

Je to již dobrých 25 let, co se na trhu objevil podrobný návod na pěstování jiřinek. Do současnosti se toho událo tolik v pěstování jiřinek a ve vývoji jejich standardů, že vznikla naléhavá potřeba další originální publikace. A zde tedy máme vlastní odbornou publikaci od Kristine Albrecht, která vychází z její osobní zkušenosti a obsahuje cenné rady ohledně kultivace jiřinek. Spoluautorem a fotografem je její manžel Brion Sprinsock, ale Kristinin text v první osobě vede čtenáře k nutnému závěru, že to byla nakonec ona, kdo je zodpovědný za většinu textu.

S 278 stranami kniha není pouhým souhrnem nebo kapesní příručkou. Naštěstí se vyhýbá zálibě v dlouhém popisu doporučených odrůd a jejich zdrojů. Zmiňuje jen málo o historii jiřinek a taxonomii, namísto toho se zaměřuje na pěstování. Organizace kapitol postupně seznamuje čtenáře s průběhem roku jiřinkáře, což je nejlepší přístup pro jiřinkářského průvodce. Spolu se zkušenostmi autorky kniha obsahuje užitečné poznámky pod čarou od vynikajících pěstitelů, jako je Dr. Keith Hammetta další ze zahraničí, což čtenáře obohatí o pochopení různých metod pěstování.

K. Albrecht se v současnosti stala jednou z vedoucích osobností světa jiřinek. Vzpomíná, že začínala pěstovat jiřinky jako „B & B“ na jedné čtvrtině akru (1 akr = 0,4 ha). Její Santa Cruz Dahlias má nyní rozlohu poloviny akru, kde pravidelně vznikají její vlastní novošlechtění, počínaje roku 2015 bílým šampionem KA's Cloud. Kniha pokračuje množením, se samostatnými kapitolami o řízkování a pěstování ze semen. Kristina doporučuje, že při plánování jiřinkové zahrady je vhodné provést testy půdy. Zdůrazňuje, že střídání plodin zvyšuje kvalitu půdy a doporučuje použití krycích plodin. Její pečlivé metody rovněž zahrnují mulčování a zapuštění květináčů při pěstování semenáčů.

Péče o jiřinky se liší v závislosti na umístění a klimatických podmínkách. Uváděním zkušeností z jiných zemí Kristine vysvětluje, jak se pěstitelé přizpůsobují místním podmínkám. Její pozemek v přímořské Kalifornii vyžaduje zavlažování každé dva dny, ale jak poznamenává „neexistuje jen jedna cesta, jak pěstovat jiřinky“. Je zastáncem pulzního zavlažování a nabízí detailní popis této vodu šetřící metody, která má původ v Austrálii a je důležitá v oblastech s horkým klimatem. Kniha popisuje péči o jiřinky v obtížných podmínkách a uvádí příklady od jejího spolupracovníka z Jižní Karolíny.

Bohatě ilustrovaná kniha s vynikajícími fotografiemi (většinou vlastních odrůd autorky) vede čtenáře do důležité diskuse o nemocech a škůdcích, jak sklízet květy a k nevyhnutelné problematice sklizně, dělení a uskladnění hlíz na konci sezony. Můj seznam chorob jiřinek by zahrnoval i popis plísňových onemocnění – entyloma a sklerotinia, nicméně kniha zahrnuje detailně gall a virové choroby. Virové choroby jsou popsány zvláště podrobně spolu s příklady a fotografiemi, jelikož Kristine tvrdí, že „87% jiřinek může být infikováno virem“.

Pro začínajícího pěstitele jiřinek instrukce o sklizni, dělení hlíz a uskladnění, slouží jako cenný průvodce. Kristine popisuje řadu vlivů, které mohou poškodit hlízy, ponechané přes zimu v zemi. Dobrým důvodem pro vyrytí hlíz je i možné poškození hřezci. Množstvím vynikajících

fotografií ilustruje popis dělení trsů. Autorka používá k uskladnění vlhký rašeliník v krabicích od bot při 42F (5,6 C). Uvědomuje si, že pěstitelé mají různé názory na metody uskladnění, následně popisuje několik populárních alternativ.

Je zde i kapitola věnovaná obecným otázkám. Odkaz na historii pěstování jiřínek je krátký a začíná jejich příjezdem do Evropy, není zde zmínka o roli Alexandra Humboldta o několik let později. Přínos American Dahlia Society v klasifikaci jednotlivých forem jiřínek je krátce zmíněn (výstavní kritéria), ale ne všechny formy jsou popsány. Současný trend v zesílení vztahu mezi farmáři a floristy je nejlépe demonstrován na autorčině seznamu jiřinkových zahrad v Americe a zahraničí. Chybí několik důležitých pěstitelů a také velmi známých přehlídek v Evropě a Japonsku. Místo toho se zaměřuje na osobní kontakty, získané pravděpodobně díky vztahu s několika komerčními zahradnickými závody.

Kristine A. byla nápomocná v ADS Genome Project v počáteční fázi sbírání dat, takže nabízí cenný pohled na tuto vědeckou snahu (je stále členem týmu). Kristine A. rovněž vysvětluje vědecké základy barev u jiřínek, jak jiřinky získají plnou barvu, jak naopak smíšenou. Toto téma bylo zřídka dříve probíráno mimo vědeckou literaturu.

V souhrnu - „Jiřinky: od semene do květu“ je práce, která – přes svou objemnost – prokazuje, že je průvodcem, kterého hledají mnozí pěstitelé jiřínek. Podobné práce budou nezbytně cílem kritiky adresované knihám, které vydávají sami autoři (široké okraje, velké písmo, pravopisné chyby). Autorská revize publikace však byla pečlivá, takže není co kritizovat. Tato profesionálně navržená práce zasluhuje, aby si ji vybralo renomované nakladatelství a nabídlo ji široké zahradnické veřejnosti, která hledá informace o pěstování jiřínek od zkušeného pěstitele. Tuto knihu je možné zakoupit na Amazonu.

Kalendář výstav

kterých se v roce 2024 zúčastníme

datum	místo	druh výstavy
21.8 – 24.8.	Čimelice	Výstava květin v zámeckém zahradnictví
6.9. – 7.9.	DOLNÍ ROVEŇ	Mezinárodní výstava jiřínek
8.9. – 9.9.	PRAHA – LETŇANY	Specializovaná výstava jiřínek
12.9. – 14.9.	HEJNICE	Specializovaná výstava jiřínek se soutěží v aranžování
13.9. – 14.9.	SLOVEČ	Jiřinkové dny
13.9. – 14.9.	LÁNOV	Specializovaná výstava jiřínek L. Nedeliaka
19.9. – 21.9.	ČESKÁ SKALICE	Specializovaná výstava jiřínek
20.9. – 21.9.	ÚSTÍ NAD ORLICÍ	Výstava jiřínek v zahradnictví Šťastný
20.9. – 21.9.	VELKÉ BŘEZNO	Výstava a jiřinková slavnost na státním zámku
11.10.	KOPIDLNO	Samostatná expozice jiřínek

Jiřinkové slavnosti 2024 v České Skalici

Ing. Jiří Závorka, Benátky nad Jizerou

Již potřetí za sebou jsme s manželkou vydali do východních Čech, abychom navštívili kolébku jiřinkářské historie Českou Skalici. Na rozdíl od naší hlavní výstavy pořádanou Daglou v Dolní Rovni zde vystavují také pěstitelé jiřinek, kteří již z naší organizace odešli a nebo necítí potřebu svoji pěstitelskou zálibu provozovat v rámci nějaké spolkové činnosti.

Tradičně jsme výlet obohatili o turistický průzkum blízkého okolí, jenž nabízí bohaté možnosti. Nejdříve jsme navštívili rozhlednu Šibeník postavenou v roce 2020, která využívá konstrukci bývalé větrné elektrárny. Na rozhlednu navazuje pěkné informační centrum s možností občerstvení. Poté jsme se zastavili v poutním místě Rokole, kde byla hlavní pouť, která se koná 8. září na svátek Narození Panny Marie. Díky tomu jsme si mohli prohlédnout zdejší památky jindy pro turisty nepřístupné. Ochutnali jsme ještě „záračnou“ vodu ze studánky a už jsme pospíchali do 20 km vzdálené České Skalice, abychom nezmeškali diváckou anketu o Královnu jiřinek. Je potěšitelné, že postupně stoupá zájem návštěvníků o tuto soutěž. Vítězná jiřinka se stává pak symbolem Jiřinkových slavností v příštím roce. Naskytá se otázka, kde hledat příčinu vzestupu popularity hlasování diváků.

Ponořil jsem se proto trochu do historie ankety a zjistil jsem následující data. V roce 2009 odevzdalo hlas 542 návštěvníků, v r. 2015–674, v r. 2017–675, v r. 2019–657 a v r. 2021–816. Pětiletý vzorek ukazuje, že v průměru hlasovalo 673 diváků. V roce 2022 hlasovalo 816 lidí, v r. 2023–1095 a v r. 2024–948. Průměrný počet hlasujících tohoto tříletého vzorku činí 953 lidí. Na základě těchto výsledků poukazují na pozitivní trend vývoje popularity ankety v posledních letech. Právě to mě dovedlo k závěru, že od roku 2022 došlo k výraznému posunu kvality venkovních expozic jiřinek. Na výstavách řezaných jiřinek bývá návštěvník nadšen z naaranžovaných exponátů, ale pak realita doma na zahrádce při pěstování této krásy ho musí přivádět do depresivních stavů. Na zdejší prezentaci jiřinek má divák vzácnou možnost současně porovnat oblíbenou odrůdu, jak ve formě kompaktní rostliny, tak v podobě řezaných úborů. Tato nabídka je v současnosti u nás zcela ojedinělá. Věřím, že progresivní trend museli pocítit hlavně věrní návštěvníci Jiřinkových slavností. Tím kouzelným proutkem vedoucím k tomuto vývoji byla výměna zeminy na celé ploše, kde jsou pěstovány jiřinky, koncem roku 2021. Nejdříve byla odvezena stará zemina a poté byl rozvezen nový substrát. Více jak 30 metrů krychlových substrátu darovala místní firma AGRO CS a.s. Celou akci provedli studenti oboru zahradník Střední školy služeb, obchodu a gastronomie z Hradce Králové. Technickou podporu poskytly Technické služby města Česká Skalice.

Už třetím rokem jsem svědkem stavu, kdy rostliny mající při dobrém přísunu vláhy a díky bohaté nabídce základních živin i stopových prvků přímo optimální podmínky pro růst a vývoj. Mají tím vyšší imunitu, čímž lépe odolávají infekčnímu tlaku chorob a škůdců. Je to určitě radost pro zahradníky, když takové porosty jiřinek mohou ošetřovat. Dovedu to pochopit, neboť jsem před lety dokázal na tzv. neunavené půdě vypěstovat výstavně prvotřídní exponáty. V současné době pěstují jiřinky v rozsahu pouhých 110–120 rostlin, z toho polovina nezná více jak 60 let jinou předplodinu než jiřinky. Je to vynucený extrém, který nemohu někomu doporučit. Nevím, jestli má někdo takovou zkušenost v ignoraci střídání plodin, ale mé dlouholeté agronomické zkušenosti dokázaly přímo nutnost střídání plodin, jiřinky tak citlivě zase nejsou. Musím se ale smířit v technologii pěstování s řadou problémů spojených s únavou půdy (vyčerpání živin, vyšší koncentrace choroboplodných zárodků a škůdců, zhoršení půdní struktury). Jako vzorový příklad, jak jsou rozdílné půdní podmínky důležité pro zdar vypěstování jiřinky s pěkným habitem a úbory, uvedu zde letos úspěšnou jiřinku Rundale. Po letech pěstování jsem se s ní musel bohužel rozloučit, neboť postupně ztrácela svou kvalitu a vitalitu. V České Skalici jsem zase naopak zíral v jaké kráse se tato jiřinka předvedla. Před lety okouzila i mou snachu, která si Rundale vybrala do svatební kytice a moc ji to slušelo. Obdobně jsem na terase před muzeem hleděl na malou, bílou, stříženou dekoračku Gitts Attention, kterou jsem pěstoval před dvaceti lety. Tehdy u mne nic moc, květy byly převážně utopené v keři. Když budu hodnotit venkovní výsadbu jiřinek, tak ji potřeť za sebou musím ohodnotit na výbornou a zároveň stejně ocenit práci zahradníků.

V divácké anketě letos soutěžilo o přízeň návštěvníků 10 odrůd jiřinek. Pro vítěznou jiřinku Rundale hlasovalo 188 návštěvníků výstavy. Ve venkovní expozici bohatě kvetla a úbory byly pěkně vybarvené. Světle žlutou leknínovku s růžovými konci petálů vyšlechtil známý lotyšský šlechtitel Baroninš v roce 2008. Není to nějaký výstavní nováček, ba naopak bývá na nich prezentována četnými pěstiteli. Neotřelý název jiřinka získala podle lotyšského honosného barokního zámku Rundale, který byl postaven podle předlohy francouzského zámku Versailles. Vítěznou odrůdu do soutěže vybralo Muzeum Boženy Němcové. Druhé místo obsadila získkem 182 hlasů velkokvětá červená dekoračka se žlutým stínováním Masurao od japonského šlechtitele Konishio (1995). Zde ji představil člen Dagly ing. Benedikt Navrátil ze Žamberka. Třetí místo 111 hlasy získala moje oblíbená jiřinka Vassio Meggos od amerického šlechtitele Meggose (2003). Velkokvětou lilákovou dekoračku do soutěže přihlásil, taktéž člen Dagly, Martin Klieger z Pardubic. Blahopřeji, povedla se.

I nás konečné hodnocení soutěže potěšilo, neboť jsme s manželkou po pětileté účasti v anketě poprvé trefili tzv. medailové umístění a hned nám to zvedlo sebevědomí. Výstava řezaných květů proběhla, tak jak v posledních letech, ve dvou místnostech muzea a ve sklepních prostorách maloskalské tvrze. Přestože letos chyběli tradiční vystavovatelé Stanislav Lipieň a ing. František Řezanina, tak určené výstavní prostory byly dostatečně zaplněny. Letos návštěvníkům své jiřinky představili pěstitelé: Muzeum Boženy Němcové, Martin Klieger, Ludmila Matoušová, Exnarovo zahradnictví, ing. Benedikt Navrátil, Jaroslav Loufek, Marie Severýnová, Vladimír Nedeliak, Jaroslav a Jana Kolenovi, Jaroslav Erban a Langrovo zahradnictví. Jelikož jsem v minulých dvou letech podrobně hodnotil všechny expozice, tak jsem usoudil, že bych se často zbytečně opakoval, ale našla se výjimka. Slova chvály jsem musel vyjádřit Jardovi Erbanovi, protože jeho jiřinky byly dle mého názoru jednoznačně nejlepší výstavní expozicí. Dovolím si tvrdit, že v České Skalici dokáže představit jiřinky v lepší kondici a formě než v Dolní Rovni. Možná tomu nahrávají i zdejší ideální teplotní a vlhkostní podmínky, kde i po třech dnech výstavy úbory nevykazují zhoršenou kvalitu. Stejně podmínky měla ale většina vystavovatelů. Jako milovník velkokvětých jiřinek zde představil řadu špičkových exponátů. Tak jako loni upoutala žlutooranžová semikaktuska Wyns Aspen Glow, červená kaktusovka Hapet Red King / 2007 / a také oranžová kaktusovka Uranus od rakouského šlechtitele Wirtha. Nejvíce mě zaujaly odrůdy Nick SR a L/57. Americká velkokvětá červená dekoračka Nick SR od šlechtitele Gittse / 2009 / má zvlněné petály, které jsou na spodní straně světle žluté. Tuto jiřinku jsem v letech 2013–2018 také pěstoval a úspěšně vystavoval v Pardubicích.

Nebylo jednoduché docílit úbory špičkové kvality, a protože se to zde Jardovi podařilo, má u mne velké uznání. Obdiv k druhé odrůdě označené L/ 57 má zase jinou historii. Může za to její velkokvětý úbor v tmavočerveném barevném provedení. Ta barva mě uhranula už v dětství, když otec získal od Františka Dobiáše v roce 1961 odrůdu Tartan

a kterou bez přerušení dodnes pěstuji. Pak jsem získal i z dnešního pohledu mimořádnou jiřinku Smutek československého národa. Byla to tmavočervená dekoračka s tmavočerveným olistěním a byla jednou z posledních jiřinek, které vyšlehtil v roce 1939 Emil Dokoupil. Pěstoval jsem ji v letech 1965 až 1968. Pak dlouho nic až v roce 1985 jsem od Honzy Dvořáka obdržel francouzskou dekoračku se zvlněnými petály a s tmavočervenými úbory Beaute Noire. Hned se stala mou oblíbenou odrůdou v sortimentu výstavních jiřinek až do roku 1997. Velké naděje vzbuzovala odrůda Black Jack od rakouského šlechtitele Petra Haselhofera. Nabízela zatím nejtmaší tmavočervený odstín, který jsem u velkokvětých dekoraček doposud neviděl, k tomu tmavočervené olistění a také zajímavost, že přitahovala vosy, které poškozovaly listy. Pěstoval jsem ji pouze v letech 2007 až 2008, pak začala brzo vytvářet v úbořech žluté středy, což z výstavního hlediska bylo nepřijatelné. Od té doby zase čekám na nový objev a hledám dál. Omlouvám se za tu porci nostalgického vzpomínání, ale zase jeden citát říká, že bez znalosti historie nemůžeš optimalizovat svou budoucnost. Návštěva České Skalice nás opět neklamala. V dnešní rozjitřené době jsme zde našli oázu klidu a pohody.

Moje cesta k jiřinkám

Martin Kligr, Pardubice

Letos už uplyne 20 let od chvíle, kdy jsem poprvé přišel na schůzi Dagly, a zúčastnil se své první výstavy na pardubickém zámku. Rád bych zde krátce na svůj jiřinkový příběh zavzpomínal.

Všechno začalo na jaře 1994, když jsme s kamarádem navštívili jakousi akci zahrádkářů, kde mimo jiné prodávali semena, cibulky a hlízy rostlin. Na židličky seděl starší pán, před sebou měl dva kýble jiřinkových hlíz, smutně koukal kolem sebe a mě ho bylo trochu líto, že od něho nikdo nic nenakupuje. Tak jsem šel a koupil od něho 5 hlíz po neuvěřitelných dvou korunách. Doma jsem hlízy zasadil a v létě mi vykvetly červené dekoračky, takové jaké v té době byly skoro v každé zahradě. Bohatě kvetly a líbilo se mi, že vydržely kvést až do prvních mrazíků, kdy už to ostatní květiny vzdaly. Hlízy se rozrůstaly, já je rozdělával, a červené dekoračky pomalu ovládaly zahradu. Potom přišlo září roku 2001, kdy jsem šel po Pardubicích a uviděl plakátek zvoucích na výstavu jiřinek. Protože jsem znal do té doby pouze ty svoje červené dekoračky, tak mě moc zajímalo, co na té výstavě bude. Koupil jsem si lístek, vstoupil do sálu a hned první pohled mi absolutně vyrazil dech. Chodil jsem kolem nádherně naaranžovaných váz a říkal si, co to musí být za machry, kteří takové překrásné květy vypěstovali, a kde se takové hlízy dají sehnat. Na výstavě se taky daly koupit starší ročenky spolku, tak jsem skoupil, co se dalo. Doma jsem si přečetl kontakty v ročenkách a zjistil, že v Dolní Rovni kousek od Pardubic bydlí pan Tobiášek, jednatel spolku, tak jsem neváhal a rozjel se za ním. Tak rozkvetlou zahradu jsem nikdy před tím neviděl. Strávili jsme spolu mezi jiřinkovými záhony možná dvě hodiny a já se rozhodl, že další rok musím rozšířit svoji jiřinkovou sbírku. Pan Tobiášek mi daroval pár hlíz na rozjezd firmy, jak tenkrát řekl. Nějaké řízkovance jsem nakoupil od pana Brzáka a pěstování jiřinek mne zcela pohltilo. Hned jsem taky zjistil, že pěstování jiřinek není jen radost k krásných květů, ale taky boj s nenasytými slimáky, hlemýždi, a také s nepřízní počasí i přírodními živly.

Od roku 2005 se účastním jiřinkových výstav. Jsem moc rád, že se na nich setkávám se zkušenými jiřinkáři, od kterých mohu získat cenné informace. Vůbec celá atmosféra kolem výstav je úžasná. Trochu jsem se bál, jak to bude dál s výstavami po jejich konci na pardubickém zámku, ale naštěstí pan Tobiášek vyjednal nové místo v Rovni, takže výstavy dál úspěšně pokračují. Já doufám, že mi vydrží elán a potěšení z pěstování jiřinek a vždy se velice rád výstavy zúčastním.

20 let výstav jiřinek v Zoologické a botanické zahradě města Plzně

František Hykeš, Petr Bohdan

Loňskou výstavou jiřinek se patrně uzavřela etapa výstav v Zoologické zahradě v Plzni. Rádi bychom se proto ohlédlí za 20 lety jejich konání. Jiřinky se na statku Lüftnerka v Zoologické a botanické zahradě města Plzně poprvé objevily v roce 2003. Jednalo se výhradně o výpěstky předního západočeského jiřinkáře Vlastimila Hucla z Plzně-Červeného Hrádku. Byla to v podstatě pocta jeho pěstitelským výsledkům. Tento velký pěstitel a propagátor jiřinek známý na celém Plzeňsku přilákal na výstavu mnoho návštěvníků a výstava se líbila. Po tomto úspěchu se rok na to zde konal již první ročník dvoudenní výstavy těchto květín, otevřený všem jejich pěstitelům. Výstava rychle vcházela ve známost a brzy na ni vystavovala řada významných jiřinkářů především z Plzeňského kraje, ale i odjinud. Výjimečné a hezké prostředí, vysoká návštěvnost zoologické a botanické zahrady lákaly. Výstavy vždy probíhaly na několika místech statku Lüftnerka, který patří k nejnavštěvovanějším místům zahrady a je velmi oblíben mezi návštěvníky. Ve výstavní prostory se proměnila stará kovárna, přístřešek pro historické zemědělské stroje, stará truhlárna i expoziční byt z 19. století.

V roce 2006 natáčela na výstavě, v té době největší svého druhu v regionu, Česká televize a herečka Jiřina Bohdalová na ni slavnostně převzala titul Jiřinková královna. Výstava byla tehdy prvně prezentována jako oblastní a takto byla vedena i v přehledu výstav organizace DAGLA. Následující ročník byl vedle velkolepé přehlídky jiřinek připomínkou, že před 170 lety tančila ve východočeské České Skalici na první slavné Jiřinkové slavnosti Božena Němcová. Zazněla tam rovněž později známá a oblíbená Jiřinková polka Bedřicha Smetany věnovaná oblíbeným květinám českých obrozenců. Několik let byla rovněž znělkou výstavy jiřinek na Lüftnerce. Při oslavě se objevily dokonce i obě postavy naší kultury – B. Němcová a B. Smetana v dobových krojích.

Postavy B. Němcové a B. Smetany se objevily při oblastní výstavě jiřinek ještě jednou, a to v roce 2019. Bylo tomu tehdy 230 let, co se tato květina původem z Mexika dostala poprvé do Evropy. Navíc uplynulo 195 let od narození B. Smetany a 135 let od jeho úmrtí. Současně tomu bylo 175 let, co B. Němcová podruhé tančila na skalickém jiřinkovém báli.

Výstav se za 20 let zúčastnilo mnoho vystavovatelů, z nichž nejvýznamnější a pravidelně vystavující byli Vlastimil Hucl z Červeného Hrádku, Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví z Průhonice, ZO ČZS Šmoulínky z Maršovských Chodů, Marie Chvalová z Ptenína na jižním Plzeňsku, Anna Lorencová z Ohučova, František Fay ze Staňkova, Svatopluk Masopust ze Lnářů, Miroslav Štefan a zahrada InFlore ze Sedlece u Žebráku a Petr Bohdan z Radčic u Plzně. Jiřinky pravidelně aranžovaly zkušené aranžérky ze ZOO Miroslava Čechová a Růžena Růžková.

Vrcholnou událostí plzeňské oblastní výstavy bylo v roce 2009 představení nově vyšlechtěné jiřinky Svatoplukem Masopustem z jihočeských Lnářů. Na počest místa konání výstavy ji pojmenoval Lůftnerka. Velkokvětou odrůdu vyšlechtil sice již o rok dříve, ale to spálil všechna květenství podzimní mraz.

Přibližně posledních deset let výstavy trpěly úbytkem vystavovatelů (stárnou a umírají) a byly také poznamenány vesměs nepříznivými roky pro vývoj těchto květin. A tak zatímco po roce 2010 vystavovalo pravidelně své výpěstky k desítkě pěstitelů, loni zbyli z původní sestavy jen tři (Petr Bohdan, František Fay a Výzkumný ústav Silvy Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví Průhonice). K prvnímu z nich je třeba uvést, že v návštěvnických anketách o nejobdivovanější kolekci první místo obhájil bezkonkurenčně vždy on. Současně však loni po několika letech přibyli i dva noví vystavovatelé: Pražské zahradnictví Rokytka Jiřiny Rozsypalové a Bečovská botanická zahrada. Stalo se tak v souvislosti s loňským položením základů genové sbírky klasických odrůd a původních českých jiřinek právě v Bečovské botanické zahradě. S námětem přišel na podzim 2023 František Hykeš, řediteli BBZ Jiřímu Šindelářovi se nápad líbil a od jara 2024 je realizován. Letos bude sbírka dále rozšířena a ve dnech 6. až 7. září se v Bečovské botanické zahradě uskuteční I. ročník jiřinkové slavnosti.

Výstavy jiřinek obětavě organizačně zajišťoval Ing. František Hykeš, který neúnavně sháněl vystavovatele, zajišťoval výstavní prostory a převozy jiřinek od vystavovatelů. Bylo to velmi organizačně náročné zvláště v posledních letech, kdy bylo nutné nahradit úbytek vystavovatelů

náhradním programem. Podařilo se mu výstavu doplnit přehlídkou módních kulovitých chryzantém, v posledních letech též vřesů. Jeden rok byla výstava spojena s výstavou slavných blatenských růží, které vystavoval jejich nynější pěstitel Miloslav Šíp.

V letošním roce pravděpodobně dojde k ukončení pravidelných výstav jiřínek z důvodů ukončení plného úvazku Ing. Hykeše pokračovat v Bečovské botanické zahradě a doufáme, že se podaří navázat na tradici výstav v zoo, které byly oblíbené a dobře navštěvované.

Milovníci květin,
tuto sobotu 10. a v neděli 11. září se koná na statku Lúftnerka
v Zoologické a botanické zahradě města Plzně
největší západočeská výstava jiřínek.

**Jako bonus zde budou
představeny také chryzantémy.**
Nenechte si ujít tuto velkolepou
podívanou!
*Kolekce květin od předních pěstitelů ze
západních a středních Čech ♥ Netradiční
aranžmá ♥ Koná se ve všech prostorách
statku ♥ Souběžně tradiční vinobraní –
výstava hroznů*

Vše za nezměněné vstupné od 10 do 18 hod.

Celoživotní záliba

Jana Čermáková, Čečelice

S láskou k pěstování mjiřinek jsem se asi narodila. Jak se říká „mám ji v genech“. Moji rodiče již v šedesátých letech minulého století nejen pěstovali, ale i vystavovali řezané jiřinky v Praze na Žofině.

Zajímavé odrůdy nakupovali od zkušených jiřinkářů té doby, jako byli: PhMr Jaroslav Pozzi z Valašského Meziříčí, Františka Dobiáše z Hlubokého Dolu u Kolína, Rudolfa Kulhana ze Staré Boleslavi a Karla Kece z Kojetic u Prahy, ale i od dalších.

Pan Pozzi pojmenoval dokonce dvě ze svých odrůd právě po mých rodičích. Mamince věnoval odrůdu Jana Maršálková (pavoukovitá obrovská dekoračka bronzově žlutá). Tatínkovi pak odrůdu Zdeněk Maršálek (dekorační odrůda merunkově žlutá, přecházející do zlaté). Obě odrůdy byly vyšlechtěny v roce 1963 a našla jsem je v monografii Jiřinky z roku 1966 od Vlastimila Vaňka ve SZN Praha.

V rámci Dagly jsem začala vystavovat od roku 2007. Bylo to na krásné krajské výstavě v Kamenickém Šenově. Pro moje jiřinky měl velké pochopení můj manžel. Pomáhal mi nejen při dopravě jiřinek na výstavy, ale také zahájil velkolepou tradici filmařskou, díky které máme i dnes většinu našich výstav na DVD. Tak se pomíjívá krása jiřinek a jejich aranžmá spolehlivě uchovala. Po manželově smrti v roce 2013 jsem zůstala na vše sama. Naučila jsem se dokonce i sama práci s kamerou. Letos by se můj manžel Václav dožil „osmdesátky“. Byl mi výborným životním partnerem a vždy na něj vzpomínám. Jako filmař a fotograf byl také dobrým kronikářem a veselým člověkem. Domnívám se, že v této ročence musím mimo svých nesčetných výstav jiřinek, hub a dalších květů vzpomenout právě jeho památky.

Mezinárodní výstava jiřinek Hejnice 12.-14. září 2024

RNDr. Tomáš Sehnoutka, Jablonec nad Nisou

Tradice hejnických výstav jiřinek pokračovala v roce 2024. Když první výstava byla v roce 2013, těsně po velkých povodních na Frýdlantsku. Prostory hejnického kláštera za celé údobí byly každoročně místem setkání veřejnosti s jiřinkáři.

Ve středu 11. září proběhla instalace jednotlivých expozic. Postupně přivezli své jiřinky manželé Sílovi, Vladimír Nedeliak a Stanislaw Lipień a Jacek Piechaczek z Polska. Vystavovatelů tak bylo polovina než ještě před pár léty.

Vráta Síla vystavil 35 odrůd. Velmi se mi líbily tyto odrůdy: BEN HUSTON, DANA MEDŘICKÁ, VASSIO MEGGOS, HAPET ZITONELLA A CORAKLIO FURIOSO. Tyto jiřinky byly oceněny za kvalitu sortimentu.

Oba polští jiřinkáři vytvořili společnou dvojexpozici 27 odrůd. Nejvíce mne zaujaly tyto odrůdy: MAXIME, TARTAN, THOMAS EDISON, LESK, KAWA BIRAKI. Jako největší úbor výstavy byla hodnocena odrůda HIEN.

Nejvíce jiřinek přivezl z Krkonoš Vladimír Nedeliak. Z jeho bohatého sortimentu jsem si zapsal tyto: RANCHO, BOHEMIAN SPARTACUS, CECILKA, ALMANDS CLIMAX, BOLD ACCENT. Ten byl také vyhlášen nejkrásnější odrůdou dvoubarevnou.

Když jsme se odpoledne před klášterem loučili, vyhlásili meteorologové varování před přicházející bouří. Vzpomněl jsem si, že první ročník výstavy byl po letních záplavách na Frýdlantsku. Tentokrát to v polovině září odneslo podhůří Jeseníků.

V září roku 2025 bude v Hejnicích poslední výstava. Po Velkých Opatovicích a výstavě v zámku Zákupy tak zaznamenáme další ztrátu.

Jiřinky Lnáře 2024

Svatopluk Masopust, Lnáře

Rok 2024 byl pro mne ohledně jiřinek nenáročný, to proto, že jsem vysadil málo hlíz. Splnil jsem manželce, že nebudu již vysazovat tolik jiřinek a tak se plocha osázená ztenčila na pouhé 2 ary. I tak ale jiřinky krásně kvetly a některé novinky se předvedly jako velmi dobré sorty. A tak jsem se přiblížil k hodnocení nových odrůd ve Lnářích.

Tak za prvé jsou to sorty od Manuela z USA a to ALLENS BELLA – purpurová velká nepravidelná dekoračka novinka pro rok 2025, je pevná a vůbec netrpí na slunci. Další jeho sorta je ALLENS KLONDIKE – ta je opravdu obří semi-kaktuska oranžová, platí o ní totéž co o předchozí sortě. Do třetice od téhož pěstitele je ALLENS WILD RIVERS obří nepravidelná dekoračka v barvě lila růžové, ta je v této barvě jedinečná i přesto, že dává méně květních úborů.

Od Američanky Albrechtové je čistě bílá KAS PAPA JOHN, ta se mi moc zamlouvá. Jsem zatížený na obří bílé sorty. U mne to začala staříčká Walter Hardisty (AAID-W - 1975). Amíka Bloomqista je BLOOMQIST CAYSON která měla 23cm a je to červená fimbria, jedna z mála krásných fimber, stálá barva na slunci, pevná stonka a zdá se, že to bude dobrá řezovka.

A nyní již k té drobotě. Tou první je IRIS BLACKHART zvláštní tvar květu. Je to dvoubarevka červená bílé špičky ta je též vyšlechtěna v USA a to od Boeye. Jeví se velice dobře, měla všechny úbory dvoubarevné. Růžová balka CLEARVIEW PEACHY Parshalla z roku 2018 dobrá stonka, neztrácí růžovou na slunci a bohatě kvete.

Od velice úspěšného amerického šlechtitele je AC EDMONDS bordová nepravidelná dekoračka, je z roku 2023. Ta měla pouze dva květy ale jeden měl skoro 30cm, tak uvidím za rok.

Z Japonska dorazily hlízy pozdě a vůbec nenakvetly, uvidím za rok.

Z mého novošlechtění pro rok 2025 to jsou tyto sorty viz foto:

MAS CUPIDO malá dekoračka oranžověbronzová

MAS GLORIOSA nepravidelná dekoračka žluté červeně žíhaná

MAS PURPLE GLOBE balka fialová k řezu je výborná

MAS WHITE PEARL malá dekoračka bílo levandulově žlutá

Tak to je vše a přeji vše nejlepší a překrásné květy jiřínek.

Národní výstava jiřinek Dolní Roveň ve dnech 31. srpna – 1. září 2024 II.

RNDr. Tomáš Sehnoutka, Jablonec nad Nisou

Extrémy v teplotách předjaří se v roce 2024 jiřinkářům většinou vyhnuly. Dubnové mrazy tak poškodily jen úrodu ovoce, která tak byla nejhorší za posledních sto let. V květnu vysazené hlízy jiřinek pěkně rostly a už v červenci začaly první odrůdy kvést. Letos se poprvé konala svazová výstava v Lysé nad Labem, kde pravidelně vystavovali své jiřinky paní Jana Čermáková a Mgr. Zdeněk Šourek.

O to důležitější byla pro nás „roveňská“ výstava. Už předem uvádím, že se výstava velmi podařila. V pátek 30. srpna tak před sokolovnu v Dolní Rovni přijížděli vystavovatelé se svými exponáty. Pilní ruce našich tradičních aranžérek. Vytvářely z přivezených úborů vyložené umělecká díla. Výstava byla slavnostně zahájena v sobotu 31. srpna. Dovolte mi, abych vás provedl po jednotlivých expozicích.

İhned u vchodu vystavila 198 květů od 31 odrůd Jana Čermáková z Ččelcic. Mezi nimi vynikly především tyto odrůdy: HAPET SILVER BLOOD a bílá balka APRILA PILIENI. Za nejlepší kolekci kulovitých odrůd získala paní Čermáková Pohár zahradnictví Dahlia, který věnovali manželé Brzákovi.

V přízemí se nacházely ještě 4 expozice. Ta nejmenší z nich patřil našemu Martinu Kliegrovi z Pardubic. Na jiném místě ročenky si můžete přčíst o jeho cestě k účasti na takovéhle výstavě. Přivezl 126 úborů ze 26 odrůd. Našel jsem mezi nimi také odrůdu JIŽNÍ ČECHY, kterou jsme již považovali za ztracenou. Také moje oblíbená odrůda z Lotyšska RUNDALE poutala některé návštěvníky. V z mém zápisníku jsou také odrůdy HELEN RICHMOND a SABRINA.

Manželé Sílovi předvedli zdařilou dvojexpozici. Paní Stanislava vystavila převážně kulovité odrůdy jako HONEY, HAPET CITRONELLA a HAPET DUO. Vráta se mohl pochlubit krásnými úbory odrůd DANA MEDŘICKÁ, CORALIO FURIOSO A BERT PITT. Za 239 úborů od 42 odrůd obdrželi a domů si odvezli Pohár předsedy ČZS.

Manželé Erbanovi přivezli tentokrát 131 úborů od 33 odrůd. Mezi nimi nechyběly odrůdy jako AC PAINT, KELVIN FLOODLIGHT, KIDD'S CLIMAX. Za nejkrásnější jiřinku jejich expozice považují SMARTY. Její žluté petály, lemované červenou pikotáží. Za svou expozici získali manželé Putovní pohár Vráti Masopusta.

Čtvrtou expozicí byla již tradiční expozice Bebedikta Navrátila. Mohla by se zdát malou jen co do počtu vystavených úborů – 116. Odrůd měl Benedikt 31. Nezi nimi: BLUE BIRD, TAUM SAUK a SHOW EN TELL. Pak návštěvníci zažili petály obří odrůdy EMORY PAUL. Větší květní úbor od jiřinek jsem ještě neviděl. Přítel INavrátíl za úbor o průměru 35 cm obdržel Putovní pohár MČ Pardubice.

Po schodech jsme vyšli do hlavního sálu sokolovny, kde byly zbylé expozice. Jako nejlepší expozice byl vyhodnocen soubor jiřinek, které přivezl Vláda Nedeliak. Dovezl 194 úborů od 39 odrůd. Bylo pro nás těžké rozhodnout a vybrat ty nejlepší. Zde jsou: RANCHO, LOUI MEGGOS, AKITA NO HIKARI, BUGA MÜNCHEN. Vláda za krkonošské jiřinky dostal Pohár pardubického kraje.

Manželé Brzákovi dovezli jiřinek nejvíce. Bylo to 523 úborů z 91 odrůd. Předseda nezklamal!

Mne zaujaly tyto odrůdy: LESK, SPARTACUS, MAGIC MOMENT, MINGUS IDA, JIŘÍ KRAMPOLM a YELLOW SYMFONIA. Za tento bohatý sortiment získali Brzákovi Pohár starosty Dolní Rovně. Zároveň obdrželi na rok Putovní Václavíkův pohár za nejlepší novošlechtění.

Marian Šinko z Průhonice přijel s velkou kolekcí 413 úborů od 107 odrůd. Nechyběly mezi nimi: TARTAN, POLKA, SALSA VERDE, MARIE TEREZIE a STO LET BABIČKY. Za tuto krásnou kolekci získal na rok Putovní pohár Sv. Masopusta.

Mgr. Zdeněk Šourek přivezl 255 úborů z 57 odrůd. Z loňského dovozu jsme mohli obdivovat HAPET MAGENTA, HAPET MASCOT a HAPET SPART. Také odrůdy SPOILET ROTTEN a jemně růžová odrůda ELZA. Za krásné jiřinky obdržel Zdeněk Putovní pohár Pardubic.

Naši přátelé z Polska (Stanisław Lipień a Jacek Piechaczek) způsobili, že se z „národní“ výstavy stala Mezinárodní výstava jiřinek. Společně vystavili 143 úborů od 43 odrůd a opravdu bylo na co se dívat. Nechyběly tu odrůdy jako VASSIO MEGGOSM LOUI MEGGOS I HAPET ORANGE CYRIL A JINÉ. Odvezli si Pohár SZO ČZS DAGLA.

Rodina Tobiášková zabrala střed velkého sálu, jako ostatně každý rok. Plným právem! Jejich 287 úborů ze 43 odrůd v nápaditých vazbách bylo překrásné. Zapsal jsem si ty nejhezčí odrůdy: FRANTIŠEK UDRŽAL, ROZHLÁSKA, GLORIOSA, AKITA, BERT PITT, TAHITI RUBY I SKIPLEY GRANDE. Za odrůdu František Udržal, která vykvetla těsně před zahájením výstavy získali zvláštní cenu předsedy Územní rady Pardubice.

Po celou dobu přípravy výstavy bylo o nás vzorně postaráno rodinou Tobiášků. Jak vystavovatelé, tak aranžérky se zasloužili o další ročník naší největší výstavy. Na shledanou v příštím roce.

My, letošní jubilanti

Ing. Jan Dvořák, Liberec

Nebývá zvykem, aby se této rubriky zmocnil jeden z jubilantů. Snad mi to tedy pro letos prominete. Nejstarším z nás je jetos Ing. Václavek. Oslaví svou „devadesátku“. V plném létě měsíce července.

Já už jsem svých 85 let oslavil v únoru.

Stašek Lipieň a Benedikt Navrátil budou osmdesátníky v březnu a dubnu, zatímco Vladimír Nedeliak až v říjnu.

Pěťasedmdesátníků je také dost. Paní Bejrová, Ing. Jiří Závorka, Pepa Vlasák a Emil Kassl.

Sedmdesátku oslaví naše milá paní Madáková (bez ní by Dagla nemohla být).

Nejmladším z nás je Martin Klegr.

Milí přátelé, snažme se užívat ještě nějakou dobu krásný život i ty jiřinky.

J.D.

Obřadní síň opět rozkvetla

Emil Kassl, Praha - Letňany

Již po devatenácté byla obřadní síň letňanské radnice plná překrásných jiřínek. Byla vystavena řada absolutních novinek.

Společně s vedením radnice MČ Praha 18 výstavu zahájil starosta Zdeněk Kučera. Své pěstitelské dovednosti tradičně předvedly špičky republikové úrovně. Prvně byla zastoupena šlechtitelská stanice jiřínek z Průhonice, což výstavu velice obohatilo. Rovněž nás potěšila účast Lud'ka Brzáka, předsedy specializované základní organizace Českého zahrádkářského svazu DAGLA.

Velká účast občanů je nejlepší odměnou za naši celoroční práci. Poděkování patří všem, kteří se na této výstavě podíleli.

Přijedte se podívat do Lánova

Vladimír Nedeliak, Praha

V letošním roce oslavím svou osmdesátku. Na rozdíl od mladých let, kdy mne plně uchvátila lehká atletika, je druhá polovina mého života ve znaku jiřínek. Takže jsem se rozhodl uspořádat v Horním Lánově výstavu mých jiřínek a také toho, co mi za ta léta přinesly.

Většinu života žiju v Praze. Před 50 léty jsme koupili v Horním Lánově u Vrchlabí chalupu, kde pěstuji, ale také v místním sále vystavuji své jiříny, které zde pěstuji. První hlízy jiřínek jsem dostal od svého přítele a velkého včelaře Oldy Nováka z Prahy – Čakovic (tehdejšího jednatele Dagly), který pro jiříny zísłal i Emila Kassla. Požádal nás tehdy o účast v nedaleké obci Měslovice, kde je jejich malé muzeum mēsla. Neodmítli jsme a vēsledek byl značný. To nás přivedlo k tomu, že uspořádáme podobnou výstavu také v Letňanech v obřadní síni obecního úřadu. Výstava se rovněž povedla a pořádá se tam dodnes. O tom píše Emil na jiném místě této ročenky.

Staré přísloví praví „s jídlem roste chuť“ a tak jsem v roce 2008 již vystavoval na Mezinárodní výstavě jiřínek v pardubickém zámku, tam jsem také získal svůj první velký pohár, jako příchozí vystavovatel nováček na této velké výstavě. Od té doby se účastním se svými jiřínykami na mnoha výstavách - zámek Zákupy, Trutnov, Velké Opatovice, Hejnice u Frýdlantu v Č. a kolébce jiřínek České Skalici.

Co budete moci na mé výstavě vidět: hlavní budou pochopitelně aranžované úbory jiřínek. Chystám se vystavit 150 odrůd z 10 států světa. Jsem hrdý na to, že budu moci vystavit i 10 odrůd, které jsem sám vyšlechtil. Rád se také pochlubím poháry a cenami, které jsem získal za ty roky na výstavách. Snad to nebudete brát jako vychloubání a sami si připomenete některé výstavy.

Dal jsem si tu práci se statistikou. Za dobu mého pěstování v Lánově jsem vystřídál 2000 odrůd jiřínek a sázel jsem okolo deseti tisíc hlíz. Každý z vás, kdo jiříny pěstuje, si může toto množství představit. Mezi odrůdami mám také řadu oblíbených odrůd, které mám zvláště rád. Jeden rok jsem vystavil pouze odrůdy se ženskými jmény. Jsou to: ANGELIKA, ZUZANA, ANNA MARIE, YVONNA, CECILKA. Z ostatních „es.“ RANCHO, BUGA MÜNCHEN, BOLD ACCENT, TARTAN, YAMAZAKURA, MY PRIDE, BLACK JACK, CONTRASTE, PURPLE TAIHEIO, KÖNOGIN KATJA, CLARA HUSTON, PINK ASTELLE, ISLANDER, AKITA NO HIKARI, dr. MILOŠ GÁLA, HAŠLEROVA PÍŠNÍČKA.

Z těch mých deseti novověchťen jsou to odrůdy: MALÉ LABE, HORNOLÁNOVAČKA a MICHAL KRČMÁŘ.

Kéž by nám letos přálo počasí, drželo zdraví a znovu vás zvū na mou výstavu. Setkání jiřínykářů vždy patří pro mne k těm předním.

Moje výstavy

Ing. Benedikt Navrátil

V závěru uplynulého roku a začátkem nového bilancujeme. Snažíme se předejít nezdarům a zúročit úspěchy nejen v pěstování, ale i ve vystavování jiřin. Každým rokem se předvedly jiné kultivary tak aby mohly být vystavovány. Na výstavách jsme porovnávali jak si stojíme s ostatními pěstiteli. Začátkem roku se vracíme k prožitým zážitkům. Zejména se zájmem si prohlížíme ročenky Dagla a stále objevujeme nové názvy jiřin a úvahy o nich. Především pak rady a zkušenosti předních, zkušených pěstitelů. Podobně řeším některá opatření při sklizni a uchovávání hlíz.

Především mě zaujaly informace v ročence 2020 a 2021 co nového v Británii. Pro mě zatím nedostižné odrůdy. Také zajímavá hodnocení a udělování ocenění na národních výstavách National Dagla societi of Nev Zéland uváděné Mgr. Zdeňkem Šourkem.

Snažil jsem se vystavovat jiřiny na vyhlášených výstavách ve Velkých Opatovicích, v Dolní Rovni a České Skalici.

Protože v roce 2024 se porosty na zahradě nějak urychleně dostaly do květu, zkusil jsem se

za pomoci zahrádkářů v Kunvaldu, uspořádat výstavu mých jiřin. Tato byla doplněna výpěstky ovoce a zeleniny aranžovaných místními zahrádkáři. Překvapil mě zájem veřejnosti o květy i hlízy vystavovaných jiřin. Část asi odprodám, pokud hlízy dobře prezimují.

Následovaly již plánované výstavy, které jsem obeslal, myslím úspěšně. Vystavené exponáty měly kladnou odezvu a vidět a slyšet hodnocení, potěší. Samozřejmě hodnocení odborné komise je pro mne rozhodující. Při aranžování květů jsem se seznámil, kromě aranžérů také s přáteli Erbanovými a Řezaninovými. Od nich mi přibýly další hlízy. Na výstavách jsem ukázal nové jiřiny od rakouského pěstitele Petra Haslhofera. Velmi líbivé a hodně kvetoucí se ukázaly: HAPET TROPIC, HAPET TRIUPH, HAPED BIG PINK, HAPET NIKOLE, DAGLA 80. Dosud nemám od každé odrůdy více rostlin, abych mohl dát do kolekce více květů. Na záhonech převažují odrůdy kaktusových a dekoračních jiřin.

V soutěži o největší úbor jiřiny se nám daří získávat pohár střídavě s Erbanovými. Získává ji odrůda EMORY PAUL, ačkoliv nakvétá mezi posledními. Velikostí květu ji dotahuje INLAND DYNASTY zářivě žlutá.

Kromě jirín svoji pozornost rozdělují mezi mečíky, vinnou révu a broskvoně. Na zahradě mám i živé obyvatele, papoušky, kteří se snaží konkurovat barevností peří a hlasem či spíš křikem.

Na začátku nového roku 2025 neztrácím naději, že bude lepší a hlízy úspěšně přezimují. Společně musíme vydržet.

S přáním mnoha šlechtitelských a pěstitelských úspěchů ve zdraví do Nového roku 2025.

Můj rok 2024

František Fay, Staňkov

Rok uběhl jako voda a tak je na čase napsat pár řádek o tom, co bylo nového u nás na Západě Čech. Naši výstavní činnost jsme zahájili už v dubnu. Ve dnech 13.-14. Dubna se otevřela již jedenáctá výstava „Jaro na zahradě“. Jde převážně o výstavu narcisek a něco málo tulipánů. To vše doplněno květinami domácích zahrádkářek jako africké fialky, gloxinie, amarylisy a další květiny. Na jarní i na letní výstavě je zabezpečen široký prodej zahrádkářských přebytků, poradenská služba a občerstvení.

Letos hlavní vystavovatel, přítel Beneš, vystavoval více než 100 odrůd narcisů a 25 odrůd tulipánů.

Jen co jsme si trochu odpočinuli od jarní výstavy, už jsme začali s přípravou na 47. Výstavu letních květin. Počasí dávalo zabrat jak jiřinkám, tak i gladiolům. Dva týdny před instalací výstavy odřekli účast na výstavě dva vystavovatelé gladiolů, že mají gladioly silně odkvetlé. Spolehnouti bylo na přítele Bebeše, který měl gladioly ve velkých lednicích a tak je uchoval pro výstavu.

Měl jsem v tu dobu proti loňsku více vody ve studních na zahradě a tak jsem zaléval hojně i když jsem byl už skoro na suchu. Přesto jsem oslovil Ing. Bohdana z Plzně. Ten bědoval, že má jiřinky nízké a nebude letos moct vystavovat u nás. V nouzi nejvyšší jsem zkusil průhonického Mariána Šinka, který opět dovezl krásné úbory a výstavu zachránil. Díky!

Z jeho expozice jsem pro Vás vybral - OTYLKA, FRYGIE, KORUND, PIEROT, DUNAJ, HRON, CIDLINA, WISLA. Z mé expozice jsem vybral YUME YAMAZAKURA, NICK SR, DANA, AC PAINT, AC LOOMIS.

Po staňkovské výstavě jsem se zúčastnil ještě výstav v Holýšově a ZOO Plzeň. Obě výstavy se konaly týden po sobě a tak jsem na první výstavu do Holýšova nařezal tolik jiřinek, aby mně zbylo ještě na výstavu za týden do ZOO v Plzni. Deště žádné velké v dohledu nebyly a ty které měly přijít se Staňkovu vyhnuly. Koncem září 28.-29. 9. 2024 se konala v KD v Kolovči výstava ús. Domažlice a Cham. Na výstavu jsem ořezal cca 25 odrůd, ze kterých se největšímu zájmu těšily odrůdy AVIGNON, HOLLYHIL 6+1, STEVIE O, STEVIE D, JANNY P, J OWEEY JOSHUA, JOWEEY FRAMBO, L.A.T.E.

Na výstavě mě oslovil předseda ČZS ze Kdyně zda-li bych jim mohl za týden dát nějaké jiřinky na výstavu. Tak jsem jim ořezal skoro všechno.

Ztracené odrůdy

Ing. Jan Dvořák, Liberec

Při velkém množství odrůd jiřinek, jejich relativně snadném šlechtění, je častým případem, že oblíbenou odrůdu ztratíte. Takových odrůd jsem ztratil za dobu co pěstuji jiřinky opravdu hodně. Nejvíce mne mrzí ztráta odrůdy YPSILONKA, kterou jsme křtili v Hejnicích za přítomnosti ředitele stejnojmenného divadla Honzy Schmida a jeho milé ženy, paní Synkové. V uplynulém roce oba moji dobří přátelé opustili tento náš svět. Divadlo vzniklo v šedesátých letech v Liberci a jezdili jsme na všechna jejich představení z Hrádku nad Nisou, kde jsme tehdy bydleli. Později divadelní soubor přešel do Prahy, kde je dodnes. Oba naši zmínění přátelé k nám našli cestu, měli totiž chalupu po Honzova tatínka v nedaleké Fojtce. Křtiny YPSILONKY jsou popsány v ročence 2013. Při nich jsme poznali také známou herečku Danu Syslovou. Na fotografii u tohoto článku je Honza s Ypsilonkou u nás na zahradě.

Nejvíce mne mrzí to, že Kaňkovu odrůdu JIZERSKÉ HORY sice na zahradě mám, ale není zdravá a tak mi zbyla ze křtin už jenom její fotografie.

Už asi nikdy neuvidím Exnerovu jiřinku PAMÁTKA MYSLIMÍRA LUDVÍKA z roku 1932. To byla první odrůda jiřinek, kterou jsem dostal z Turnova v sedmdesátých letech.

Těchto pár řádků by mělo zároveň povzbudit ty z nás, kteří stále udržují relativně stejný sortiment odrůd a vlastně konají i udržovací šlechtění oblíbených odrůd.

Co nového v Británii?

Ing. Jan Dvořák, Liberec

Lednový zpravodaj nejstarší jiřinkářské společnosti se ke mně i přes změnu adresy dostal. Jako vždy, zajímaly mne především nové odrůdy a potom přehled nejúspěšnějších odrůd z její výstav v minulém roce.

Jistě si rádi prohlédnete, co nového popisuje už tradičně Dave Spencer.

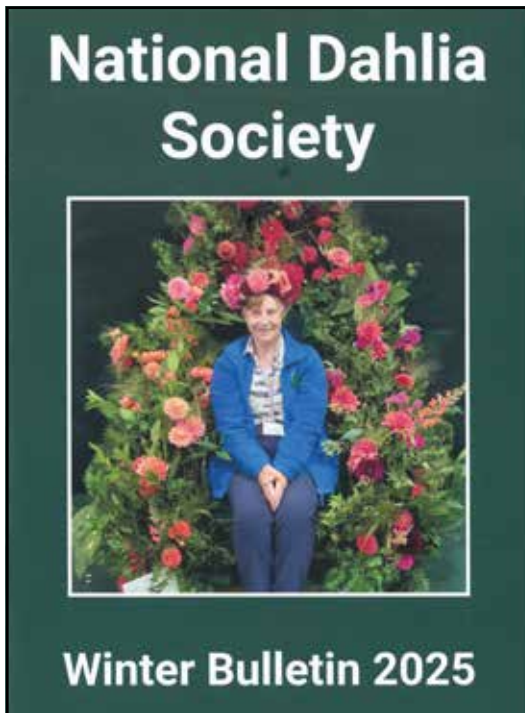
Ta druhá zajímavá informace o úspěšných odrůdách:

1. WINHOLM DIANE malá dekoračka 47 BODŮ
2. WINHOLM SOFTER GLEAM malá balka 43 bodů
3. MARY'S JOMANDA POMPONKA 42 bodů
4. LOUIS WHITE obří dekoračka 36 bodů
5. OAKWOOD GOLDCREST malá semikaktuska 34 bodů
6. AGGIE WHITE obří dekoračka 29 bodů
7. IVOR'S RHONDA POMPONKA 24 bodů
8. JOSUDI HERCULES malá kaktuska 24 bodů
9. SKELMERSDALE JAYNE malá dekoračka 22 bodů
10. POLVENTON ISOBEL malá dekoračka 21 bodů
11. BRYN TERFEL obří dekoračka 20 bodů

Mohl bych pokračovat, ale domnívám se, že pro orientaci to postačí. Britská scéna je jistě od nás dost odlišná.

Chystám jako náš příspěvek a díky za jejich publikace obsáhlejší článek do jejich ročenky, která vychází v létě. Můj protějšek u nich bude jistě rád a nám se blíží velké výročí, takže bude jen dobře, když o nás budou vědět více.

Pokud by někdo ze členů měl zájem o novější anglické a americké ročenky nebo zpravodaje, rád mu je zapůjčím.

MALAGA
Small Decorative

SANDIA GOLD
Waterlily

SHIRWELL CAROL
Giant Decorative

SHIRWELL MAUVE
Giant Decorative

SPENNITHORNE GIGI
Medium Semi-Cactus

SPENNITHORNE GEORGIA
Medium Semi-Cactus

SPENNITHORNE HEIDI
Medium Decorative

SPENNITHORNE MABLE
Giant Semi-Cactus

SPENNITHORNE SONIA
Large Decorative

Gold and Harry Howarth Medal
"Pattie B" raised by P Bailey

Silver Hollyhill Letitia raised by
T Kennedy

Bronze Xanthic Zoe raised by N
and K Horton

Peoples Choice Jigger raised by
T Cleghorn

Certificate of Merit Polventon
Phyllis raised by C Watkins

Certificate of Merit Normandie
Farewell raised by the late
John Willott

Naším kamarádům

František Fay

*Život to vzal nějak zkrátka,
už je tady osmdesátka.
Budiž pravdou dávné rčení,
stár, že člověk nikdy není,
když se cítí v duši mlád,
život umí užívat.
Ať Tě vše tak stále baví,
jen to dobré, hlavně zdraví.*

*Dneska je Tvůj velký den
nesed' doma a pojd' ven
něco hezkého si přej
vesele si užívej.*

*Nemysli dnes na svůj věk
ještě by ses vážně lek,
mysli na to, že dnes slavíš,
no tak koukej, ať se bavíš.*

*Hodně zdraví, neboť je vzácné
Hodně štěstí, neboť je krásné
Hodně lásky, neboť je jí málo
Hodně všeho, co by za to stálo*

*Tuhle krátkou básničku,
posílám Ti v přáníčku,
aby štěstí Tvoje bylo,
nic zlého Tě netrápilo.*

Obsah

Slovo předsedy	3
Výstava jiřinek ve Velkých Opatovicích	5
Nové semenáče jiřinek v zahradnictví ve Slovči	7
Jiřinky – od semene do květu	9
Kalendář výstav	10
Jiřinkové slavnosti 2024 v České Skalici	11
Moje cesta k jiřinkám	14
20 let výstav jiřinek v Zoologické a botanické zahradě města Plzně	15
Celoživotní záliba	18
Mezinárodní výstava jiřinek Hejnice 12.-14. září 2024	19
Jiřinky Lnáře 2024	20
Národní výstava jiřinek Dolní Rožná ve dnech 31. srpna – 1. září 2024 II.	22
My, letošní jubilanti	24
Obřadní síň opět rozkvetla	25
Přijďte se podívat do Lánova	26
Moje výstavy	27
Můj rok 2024	30
Ztracené odrůdy	31
Co nového v Británii?	32
Naším kamarádům	36

Nad jednou starou fotografií.

Ing. Jan Dvořák, Liberec

Před mnoha lety jsem od syna dlouholetého meziválečného jednatele Národní jiřinkářské společnosti Hynka Volkmera z Čelákovic, dostal mimo jiné fotografii z roku 1934. Na snímku z parku u pardubického zámku je šest osob.

Zahradní architekt Václav Vetešník zahradník a správce jiřinkových výsadeb u zámku Karel Kovárník, jednatel Hynek Volkmer, předseda spolku Ing. Šlechta z Lomnice nad Popelkou, zahradník Exnar ze Třebešova a paní Reicheltová, tehdejší pokladní spolku.

